הרי שנתערב לו קב בו'. ואם תאמר האי פרכא אמאי המתין להקשות אותה עד כאן דהא בכל דוכתא דקאמר חד בתרי בטיל מצי למפרך הכי וי"ל דלא מצי למפרך בעלמא הכי דאין לדמות איסור לממונא דאבל הכא במתני' ממונא אע"ג דאיכא איסור תחומים מ"מ איסור התחומים אינו בא אלא משום דעת הבעלים דבעלמא בשאר אסורי חד בתרי בטיל אבל הכא הכי פריך דודאי מי שנתערב לו קב חטין כו' משום בטול לא פקע שם בעליה ה"נ משום בטול לא פקע שם בעליה וקנו מיס ומלח שביתה אצל בעליה ולא בטיל:

וחדי. ושמח נבו בדבר שלא עמל בו כך זו אין שמח בטל מכאן הואיל וקנו המיס שביתה אצלם והא לא קשי' דמשום שהשאילתו לו [אם נתנתה] במתנה יהא מותר דהא אמר ביו"ט הרי הוא כרגלי המשאיל דבתר בין השמשות אזלינן וכי קשיא להו משום מעוטא ורובא קא קשיא להו: **גולחיכו שקלי.** מלבושכם לקחתי שתשחקו על דברי כו'. א"ר אושעיא שפיר עבוד דאחיכו עליה למה לא אמר חיטין שנתערבו בשעורין משום דהוו ליה מין בשאינו מינו (ולא בטיל) [ובטיל], חיטין בחיטין נמי ב) לר' יהודה דם אין מבטל דם ולא בטיל, הא לרבנן מין במינו בטל ברוב. אמר ליה רב ספרא לר' אושעיא משה שפיר קאמר להו, לא שמיעא להו הא דאמר רבה בר' חייא קטופאה משמיה דרב, הבורר צרור מגרנו של חבירו משלם לו דמי חיטין, כלומר כיון שהיה (מורח) [מוכר] כמות שהוא בצרורותיו ללוקח לא ביטלו, ולפיכך חייב לשלם לו, וכ"ש חטין בחיטין. כך אילו המים והמלח כיון שעתידה ללוש בהן העיסה, וכי לא תתקיים לישה אלא במים ולא ביטלתם וזה דומה לזה. א"ל אביי לרב ספרא ולא שני ליה למר בין ממון שיש לו תובענין לממון שאין לו תובענין. כגון מי שנתערב לו חיטין בחיטין, או מי שבורר צרור מגרנו של חבירו דודאי לא בטל, והאיך ידמו למי שכבר השאילם ואין לו תובענין לעולם דודאי בטל. ואקשינן אלא הא דאמר רב חסדא במסכת מנחות פרק ג' נבילה בטלה בחיטין שאי אפשר לשחוטה שתיעשה נבילה, הא נבילה דכי אית לה תובענין למה בטלה. ופריק איסורא בטיל וממונא לא בטיל. פירוש, חתיכת בשר נבילה שנתערבה בחתיכות בשר שחוטה, בטלה טומאת הנבילה (מן) [בין] החתיכות כולן ואינן מטמאה במגע (ולא) אפילו [נוגע] באחת מהן, כי לעולם לא יתכן להיות השחוטה כנבילה לטמא במגע ובמשא, להיות השחוטה כנבילה לטמא במגע ובמשא, וכי היכי כל היכא דלית ליה תובענין לעולם בטל, והא נכסי הפקר לית להו תובענין וא"ר יוחנן בן נורי דקנו שביתה. ופריקנן נהי דקנו שביתה מיבטל לא בטלי ברובה. **אביי אמר** לעולם מים ומלח בטילין לגבי עיסה, ומתניתין גזירה היא שמא יעשו עיסה בשותפות, כיון דידעי כי משאלת מים ומלח העיסה ההיא כרגלי שתיהן, כ"ש הנעושה בשותפות. **רבא אמר** תבלין ומלח לטעמא עבידי, וטעמא לא בטיל, כי הנה הוא בעצמו לא נתערב.

הרי שנתערב לו קב חטין בעשרה קבין חטין של חבירו יאכל הלה וחדי אחיכו עליה אמר להו גולתיכו שקלי הדור אחיכו עליה אמר רב אושעיא שפיר עבוד דאחיכו עליה מאי שנא חטין בשעורים דלא קאמר להו דהוה ליה מין בשאינו מינו ומין בשאינו מינו בטיל חטין בחטין נמי נהי דלרבי יהודה לא בטיל לרבנן [א]מבטל בטיל אמר ליה רב ספרא [ב]משה שפיר קאמרת ולא שמיע להו הא דאמר רבי חייא קטופאפה משמיה דרב [ג]הבורר צרורות מגרנו של חברו חייב לשלם לו דמי חטים אלמא כילא חסריה הכא נמי כילא חסריה א"ל אביי ולא שני ליה למר בין ממון שיש לו תובעין לממון שאין לו תובעין א"ל וליטעמיך הא דאמר רב חסדא [ג]נבלה בטלה בשחוטה לפי שאי אפשר לשחוטה שתעשה נבלה שחוטה אינה בטל' בנבלה לפי שאפשר לנבלה שתעשה שחוט' הכי נמי דכי אית לה בעלים לא בטלה וכי תימא הכי נמי והא תניא א"ר יוחנן בן נורי [ד]חפצי הפקר קונין שביתה אע"פ שאין להם בעלים דומין כמי שיש להם בעלים א"ל מי קא מדמית איסורא לממונא איסורא בטיל ממונא לא בטיל וטעמא מאי אביי אמר גזרה שמא תעשה עיסה בשותפות רבא אמר [ה]תבלין לטעמ' עבידי וטעמ' לא בטיל ורב

וחדי. ושמח נבו בדבר שלא עמל בו כך זו אין שמח בטל מכאן הואיל וקנו המיס שביתה אצלם והא לא קשי' דמשום שהשאילתו לו [אם נתנתה] במתנה יהא מותר דהא אמר ביו"ט הרי הוא כרגלי המשאיל דבתר בין השמשות אזלינן וכי קשיא להו משום מעוטא ורובא קא קשיא להו: **נהי דלר' יהודה לא בטיל לרבנן מבטל בטיל.** מכאן נראה דהלכה כרבנן מין במינו בטיל שפיר דהא קתמה דהש"ס קאמר הכי: [ו] **הכי נמי דכי אית ליה בעלים לא בטיל.** פרש"י אלא ולא בטל וא"ת והא רב ספרא אתא לקיי' תירוץ דרבי אבא ור' אבא קאמר דאפילו אין לו תובענין לא בטיל כמו במתניתין כ"ש הכא שיש לו והיכי מייתי ראיה דאפילו יש לו תובענין בטל ואדרבה תקשי ליה לנפשיה וי"ל דבשלמא רב ספרא לא קשה ליה דשאני איסורא דממונא אע"ג דיש לו תובענין והכא מיירי באסור נבלה שנתערבה בשחוט' כו' לכך בטל אע"ג דיש לו תובענין ורב ספרא מייתי הכי אלמא מידי דשייך ביה ביטול יש לו תובענין אין מועיל כלל לומר הואיל ויש שם בעליו עליו אינו בטל אלא מבטל שפיר אלמא לא תליא מילתא כלל בתובענין אם כן מתניתין נמי אע"ג דאין לו תובענין כיון דלא שייך ביה בטול דממונא הוא ואסור תחומין בא על ידי הבעלים ושם בעליו עליו קנו שביתה אצלו ולא שייך בו בטול: **וכי תימא הכי נמי דלא שייך והתני' רבי יוחנן בן נורי אומר חפצי הפקר כו'.** אלמא אע"ג דאין לו תובענין קנו שביתה במקומן וא"ת מאי פריך מר' יוחנן בן נורי הא פליגי רבנן עליה דרבי יוחנן ואמן ס"ל כרבנן דאמרי לא קנו שביתה אלא כרגלי המושאלן הואיל ולית להו תובענין הכי נמי במתני' נימא הכי וי"ל דהכי מייתי דעד כאן לא פליגי רבנן עליה דר' יוחנן בן נורי אלא היכא דאין שייכות הבעלים כלל כגון חפצי הפקר דקנו שביתה במקומן אבל היכא דיש להם שייכות הבעלים כגון במתני' אפי' רבנן מודו דאזלינן בתר בעלים אפי' היכא דליכא תובענין השתא ומדרבי יוחנן נשמע לרבנן דכי היכי דלרבי יוחנן חפצי הפקר קנו שביתה במקומן אע"ג דאין להן תובענין לרבנן נמי היכא דהיו להם תובענין אע"ג דהשתא לית להן קנו שביתה במקומן:

רבא אמר עבידי כו'. פ"ה דאביי יהיב טעמא לעיסה ורבא שני קדרה ולא פליגי ודומק לכן נראה דאביי שני עיסה וה"ה קדרה שמא תעשה בשותפות ורבא שני קדרה והוא הדין עיסה דמלח יהיב טעמא בעיסה ומיס חשיבי דעיקר העיסה נעשית ממיס: משוס

הרי שנתערב לו קב חטין בעשרה קבין חטין של חבירו יאכל הלה וחדי אחיכו עליה אמר להו גולתיכו שקלי הדור אחיכו עליה אמר רב אושעיא שפיר עבוד דאחיכו עליה מאי שנא חטין בשעורים דלא קאמר להו דהוה ליה מין בשאינו מינו ומין בשאינו מינו בטיל חטין בחטין נמי נהי דלרבי יהודה לא בטיל לרבנן [א]מבטל בטיל אמר ליה רב ספרא [ב]משה שפיר קאמרת ולא שמיע להו הא דאמר רבי חייא קטופאפה משמיה דרב [ג]הבורר צרורות מגרנו של חברו חייב לשלם לו דמי חטים אלמא כילא חסריה הכא נמי כילא חסריה א"ל אביי ולא שני ליה למר בין ממון שיש לו תובעין לממון שאין לו תובעין א"ל וליטעמיך הא דאמר רב חסדא [ג]נבלה בטלה בשחוטה לפי שאי אפשר לשחוטה שתעשה נבלה שחוטה אינה בטל' בנבלה לפי שאפשר לנבלה שתעשה שחוט' הכי נמי דכי אית לה בעלים לא בטלה וכי תימא הכי נמי והא תניא א"ר יוחנן בן נורי [ד]חפצי הפקר קונין שביתה אע"פ שאין להם בעלים דומין כמי שיש להם בעלים א"ל מי קא מדמית איסורא לממונא איסורא בטיל ממונא לא בטיל וטעמא מאי אביי אמר גזרה שמא תעשה עיסה בשותפות רבא אמר [ה]תבלין לטעמ' עבידי וטעמ' לא בטיל ורב חסיד ממונא ולבטל: **אמר ליה.** רב ספרא לאביי ומשום דאין לו תובענין פקע שם ממונא מיניה ונמי ליבטל וכי טעמא דבטול ברוב בבעלים ולא בעלים קאי: **ולטעמיך הא דאמר רב חסדא נבלה בטלה בשחוטה.** אליבא דר"י אמרה במנחות דאמר מין במינו לא בטיל מין בשאינו מינו בטיל ותני רבי חייא נבלה ושחוטה בטלות זו בזו לר"י ואשמעינן רבי חייא דכי אמר ר"י היכא דאפשר לו להיות כמותו אבל אי אפשר לו להיות כמותו מין בשאינו מינו הוא ובטל ופריש רב חסדא דהאי דאפשר ולא אפשר דרבי חייא בתר המבטל דהוא רובא אזלינן דאם אפשר לו להיות כמוהו בהלכותיו הוי מין במינו ואי לא הוי מין בשאין מינו. הלכך כזית נבלה שנתערבה בהרבה זיתים של שחוטה בטלה כמי שאינה שם והנוגע בהן אין טומא דמין בשאין מינו הוא דאי אפשר לשחוטה שהוא המבטל להיות מטומא במגע ובמשא כנבלה אבל שחוטה שנתערבה בנבלה דרובה נבלה אין השחוטה בטלה להיות הנוגע בהן טומא ודאי לשרוף תרומה על מגעו לפי שאפשר לנבלה שהוא המבטל שתעשה טהורה כשחוטה דלבי מסרחה ואינה רחויה לגר שוב אין קרויה נבלה: **הכי נמי.** דאי הוו לה בעלים לא בטלה: **וכ"ת הכי נמי והתניא.** דמשום דלאו בעלים לא פקע חשיבותא דממונא: **דאמר רבי יוחנן חפצי הפקר.** הנמצאים קונין שביתה והמוצאן מוליכן ממקום מציאתן אלפים לכל רוח ואינו מוליכן למקום שערב שם דיש להם שביתה לעצמן. אלמא חשיבי בלא בעלים ושפיר תנן במתני' דאע"ג דאין לו תובענין לא לבטול: **ר' יוחנן בן נורי אומר כו'.** ולא בהדיא תנן לה הכי אלא מדבריו שמעינה בפ' מי שהוציאוהו (עירובין דף מה:): **א"ל.** אביי לרב ספרא אכתי מתני' לא מתרצא דאפי' יש לו תובענין איכא לאקשויי ליבטל מדמייתית על זה הבורר צרורות מי קא מדמית איסורא לאפסודי ממונא איסורא אמור רבנן לבטיל ברובא אבל ממונא לא בטיל מעוטא ברוב להיות קנוי ממון המעוטא לבעליו של מרובה ומתני' נמי לא קאמרי דלפקע רוב ממונא אצל חברתה להפסיד אלא איסור תחומין שיש לה בה הוא דקשיא לן לבטול: **ומעמא מאי.** הש"ס בעי לה דכיון דלאו תירוצא גינהו הנך שנוי טעמא דמתני' דלא בטיל מאי הוא: ה"ג **אביי אמר כו' ורבא אמר כו'.** ולא פליגי אלא מר שני עיסה ומר קדרה: **אביי אמר גזרה שמא תעשה עיסה בשותפות.** אי אמרת מים ומלח לא אסרי עלה אתי למימר נמי בעיסה שותפות דיוליכום כל אחת ואחת למקומה: **ורבא אמר כו'.** ולא פליג אדאביי אלא מר שני קדרה ומר שני חדא: שיש

לט א מיי' פט"ו מה' מחלכות אסורות הלכה יב סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי' לח סעיף ה: [ב] ב וסי' קט סעיף ה: מ ב מיי' פי"ח מה' מכירה הל' יג סמג לאוין קע טוש"ע מ"מ סי' רכט סעיף ב: ג [מיי' פ"ח מהלכות אבות הטומאות הלכה יח]: מא ד מיי' פי"ו מה' מא"ס הל' ב סמג לאוין קמא:

רבינו חננאל

אי הכי כי המעט בטל ברובב, מי שנתערב לו קב חטין ב' קבין של חבירו יאכל הלה וחדי. שחקו עליו. אמר להן וכי מלבושיכם לקחתי שתשחקו על דברי כו'. א"ר אושעיא שפיר עבוד דאחיכו עליה למה לא אמר חיטין שנתערבו בשעורין משום דהוו ליה מין בשאינו מינו (ולא בטיל) [ובטיל], חיטין בחיטין נמי ב) לר' יהודה דם אין מבטל דם ולא בטיל, הא לרבנן מין במינו בטל ברוב. אמר ליה רב ספרא לר' אושעיא משה שפיר קאמר להו, לא שמיעא להו הא דאמר רבה בר' חייא קטופאפה משמיה דרב, הבורר צרור מגרנו של חבירו משלם לו דמי חיטין, כלומר כיון שהיה (מורח) [מוכר] כמות שהוא בצרורותיו ללוקח לא ביטלו, ולפיכך חייב לשלם לו, וכ"ש חטין בחיטין. כך אילו המים והמלח כיון שעתידה ללוש בהן העיסה, וכי לא תתקיים לישה אלא במים ולא ביטלתם וזה דומה לזה. א"ל אביי לרב ספרא ולא שני ליה למר בין ממון שיש לו תובענין לממון שאין לו תובענין. כגון מי שנתערב לו חיטין בחיטין, או מי שבורר צרור מגרנו של חבירו דודאי לא בטל, והאיך ידמו למי שכבר השאילם ואין לו תובענין לעולם דודאי בטל. ואקשינן אלא הא דאמר רב חסדא במסכת מנחות פרק ג' נבילה בטלה בחיטין שאי אפשר לשחוטה שתיעשה נבילה, הא נבילה דכי אית לה תובענין למה בטלה. ופריק איסורא בטיל וממונא לא בטיל. פירוש, חתיכת בשר נבילה שנתערבה בחתיכות בשר שחוטה, בטלה טומאת הנבילה (מן) [בין] החתיכות כולן ואינן מטמאה במגע (ולא) אפילו [נוגע] באחת מהן, כי לעולם לא יתכן להיות השחוטה כנבילה לטמא במגע ובמשא. להיות השחוטה כנבילה לטמא במגע ובמשא, וכי היכי כל היכא דלית ליה תובענין לעולם בטל, והא נכסי הפקר לית להו תובענין וא"ר יוחנן בן נורי דקנו שביתה. ופריקנן נהי דקנו שביתה מיבטל לא בטלי

ב) [שבת קא: וש"נ], ג) ב"ב דף נג: ע"ש, ג) מנחות דף כג. [בכורות כג. ע"ש], ד) עירובין ד' לח: מה: מז: ודף ז:, ט) [חולין ו.], ו) [בפוסקה לט. פרש"י משה גדול הדור ובחולין לג. פרש"י תלמיד חכם], ז) [וע' תוס' פסחים ל. ד"ה אמר ותוס' חולין ז:. ד"ה אמר רבא],

מוסף רש"י

משה שפיר קאמרת. כלומר רביעו בדורו כמשה בדורו (שבת קא:) לו: גדול הדור (סוכה לט.) לו: תלמיד חכם (חולין צג.). **חייב לשלם לו דמי חטים.** שהרי הפחיתו במלה לאיזו הוה מוצין ליה עם החטין, דעפרורים מקבל לוקח, אבל לחזור ולערב אינו יכול דהשתא עושה עולה בידים וכמיב לא תעשו עוד, וגם לוקח לא תמול אלא מה שנתערב מעצמו עם התבואה בעל כרחו של מוכר, וכשבורר הלרוח ומשליך אין לוקח בידים הוא, שאותן צרורות היו שוין לו כמו חטים (רשב"ם ב"ב צד.). **נבלה בטלה בשחוטה.** אם יש שתי חתיכות שחוטה ואחת נבלה ואין ידוע איזהו, בטלה הבן, שאם נגע באחת מחתיכות אינו טמא לתמיינן שחוטה היא (מנחות כג.) דמין בשאינו מינו בטל והאי מין בשאינו מינו הוא (בכורות כג.). **שאי אפשר לשחוטה שתעשה נבלה.** והוה ליה מין בשאינו מינו ובטל לדברי הכל (מנחות שם). **ושחוטה אינה בטילה בנבילה.** אם יש שתי חתיכות נבילה ואחת שחוטה ביניהן, אינה בטילה, ואם נגעה אחת מהן בחבורתה אינה נטרפת עליה אלא מוקין בשמא זו היא השחוטה (שם). **שאפשר לנבילה שתעשה שחוטה.** לקמיה מפרש טעמא דרב חסדא דאזיל בתר מבטל, והואיל ואי אפשר לזיב להיות כמותו הוי מין בשאינו מינו ולא אזלינן בתר בטיל, דאף על גב דאפשר למועט להיות כמרובה הוי מין בשאינו מינו (שם). **חפצי הפקר קונין שביתה.** כגון שאין להם בעלים ותשיכה להם במקום אחר, אע"ג שלא נתכוין להם אדם להקנותן שביתה, קונין שביתה במקומן ואין אדם יכול לטלטלן משם יותר מאלפים לכל רוח ואפילו עירבו לגד אחר (עירובין מה:).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

משילין פרק חמישי ביצה לט.

שיש לו מתירין. למחר יוליכוה או היום יאכלוה כאן: **סדומית.** דקה היא מאד ובטלה. ותדע שהסדומית דקה היא דאמרינן (חולין דף קה:) מפני מה אמרו מים אחרונים חובה מפני שמלח סדומית יש שמסמא את העינים אלמא דקה היא מאד ונדבקת ביד ואינה ניכרת: **ואין בטלין המים בקדרה מפני רוטבה.** הניכר לעינים ומתניתין פוטר במים תנן לא שנא עיסה ולא שנא קדרה דמתניתין בתרתי איירי מדקתני תבלין דהיינו לקדרה: **עבה.** תבשיל עבה שאין רוטבו ניכר והוי כעיסה: **מתני' ושלהבת.** כגון הדליק נר בשלהבת חברו אינו מעכב באיסור תחומין: **מועלין בה.** הנהנה ממנה מביא אשם: **ושלהבת לא נהנין.** לכתחלה מדרבנן ואם נהנין לא מועלין אין חייבין קרבן מעילה דלית ביה ממשא: **המוציא שלהבת פטור.** מפרש בגמרא: **גמ' גחלת של ע"ז.** שנאמר ולא ידבק בידך מאומה מן החרם (דברים יג) אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו: **מאי שנא של ע"ז דשרי.** לגמרי דאפילו מדרבנן לא גזור בה דקתני מותרת ובשל הקדש קתני לא נהנין: **הקדש לא מאים ולא בדילי אינשי מיניה.** כולי האי כע"ז דבדילתא דהקדש לאו משום מאיסותא אלא משום אסורא ונהי דבעלמא[ס] אמרינן לגבי חולין בדילי אינשי מהקדש אבל לגבי ע"ז לאו בדילותא היא: **כל שהוא.** בלא שיעור: **הא דתני חייב כשהוציאו בקיסם.** דכיון דיש לו דבר להדבק בו חשובה היא בכל שהוא. ומתניתין דקתני פטור כדאוקימנא לקמן בדאדייה אדויי שהיתה דולקת ברשות היחיד סמוך לרשות הרבים ונפח בידו ונתק שלהבת והפריחה לרשות הרבים: **ותיפוק ליה משום קיסם.** אמאי תני המוציא שלהבת כל שהוא חייב בלאו שלהבת נמי חייב משום קיסם: **בדלית בה שיעורא.** להוצאת שבת: **בילה קלה.** שהיא קלה לבשל מכל הבילים ושיערו חכמים זו בילת תרנגולת: **אביי אמר הא דתני חייב כגון דשייפיה למנא משחא כו'.** ומשום דיש לה דבר להאחז בו היא חשובה אבל בקיסם לא סבירא ליה לאביי משום דמועט הוא וממהר לכבות. אי נמי רבותא אשמעינן אביי ואפי' בחספא בעלמא נמי שאינה נאחזת כל כך חשיבא הוצאה: **חרם.** לענין הוצאת שבת: **כדי ליתן בין פצים לחבירו.** פצים כמו פצימי פתחים (סוכה דף יח.) ופצימי חלונות (ב"ב דף יב.) הקבועים בחומה והן של עץ וסודרין אותם למטה ולמעלה ומשתי רוחות ופעמים שהן קצרין ברוחב ומושיבין שנים זה בצד זה וצריך להושיבן בשוה שלא יהא זה נמוך מזה ולא יהו עקומים וכשהאחד נוטה נותן לתחתיו חרס או אבן להשוותו או בשאין די ברוחב שניהם מבדילן זה מזה מעט ונותן חרסים דקים ביניהם: **אלא הא דתנן.** מתני' פטור היכי משכחת לה: ומשני **דאדייה אדויי.** כמו וידו אבן בי (איכה ג): **מתני' כרגלי היחיד.** אין מוליכין המים אלא כרגלי בעל הבור: **כרגלי אותה העיר.** אלפים לכל רוח חוץ לעבורי': **ושל עולי בבל.** העשויין לעוברי דרכים באמצע הדרך ועשאום בני הגולה לשתות בעלותם: **כרגלי הממלא.** מפני שהוא הפקר והפקר נקנה בהגבהה ואם בא אחד ושאל לו מימיו אינו מוליכן אלא כרגליו ולית ליה דרבי יוחנן דאמר חפצי הפקר קונים שביתה לעצמן במקומן. וכ"ת א"כ הוה ליה למימר הרי הן כרגלי כל אדם ואמאי קתני כרגלי הממלא קסבר יש ברירה להחמיר ואמרינן הוברר דמאתמול נמי הוברר דלהאי גברא חזו וברשותיה קיימי ובעירובין (דף מה:) נמי דלא כרבי יוחנן בן נורי מתוקמא: **גמ' נהרות המושכין.** היינו סתם נהרות שיש להם משך להלאה ממקום מקור נביעתן: **ומעינות הנובעין.** ואין יוצאין מגומות נביעותן לימשך הלאה: **הרי הן כרגלי כל אדם.** אין להם שום שביתה לא במקומן ולא כרגלי הבעלים ולא כרגלי הממלא אלא כל אדם מוליכן ברגליו דכל מידי דנייד לית ליה שביתה והכי מפרשי' בעירובין בפרק מי שהוציאוהו[ע]: **מילא ונתן לחברו.** וכגון שמילא לצורך חבירו דאי מלאו לעצמו הא תנן בהדיא כרגלי הממלא: **כרגלי מי שנתמלאו לו.** דנעשה זה שלוחו וקנה לו: **רב ששת סבר בירא דהפקרא הוא.** והמגביה מציאה לחברו לא קנה חברו כדאמרינן בבבא מציעא בשנים אוחזין (דף י.) דהוי תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים אלא המגביה קנה. ורב נחמן סבר בירא דשותפי הוא לא הפקירוהו בני הגולה אלא נתנוהו לכל ישראל שיהיו שותפין בו וכשאמר זה לחבירו למלאות לו מחלקו והלך בשליחותו נעשה שלוחו ואין זה מגביה מציאה: **המודר אסור.** מי שהוטל עליו הנדר אסור ליהנות מזה שנדר הנדר דה"ק ממוני עליך הקדש: הרי

ורב אשי אמר [א]משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל: רבי יהודה פוטר במים: מים אין מלח לא [א] והא תניא ר' יהודה אומר [ב]מים ומלח בטלין בין בעיסה בין בקדרה לא קשיא הא [ג]במלח סדומית הא במלח אסתרוקנית והתניא ר' יהודה אומר [ד]מים ומלח בטלין בעיסה ואין בטלין בקדרה מפני רוטבה לא קשיא הא בעבה הא ברכה: **מתני'** [א]הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום [ב]גחלת של הקדש מועלין בה ושלהבת לא נהנין ולא מועלין [ה]המוציא גחלת לרה"ר חייב ושלהבת פטור: **גמ'** ת"ר [ו]חמשה דברים נאמרו בגחלת הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום גחלת של הקדש מועלין בה ושלהבת לא נהנין ולא מועלין [ג]גחלת של ע"ז אסורה ושלהבת מותרת המוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלהבת פטור [ד]המודר הנאה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו מאי שנא שלהבת ע"ז דשריא ומאי שנא דהקדש דאסירא ע"ז דמאיסה ובדילי אינשי מינה לא גזרו בה רבנן הקדש דלא מאים ולא בדילי אינשי מיניה גזרו ביה רבנן: [ה]המוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלהבת פטור: והא תניא [ז]המוציא שלהבת כל שהוא חייב אמר רב ששת כגון שהוציאו בקיסם ותיפוק ליה משום קיסם בדלית ליה שעורא דתנן[ח] [ו]המוציא עצים כדי לבשל ביצה קלה אביי אמר כגון דשייפיה מנא משחא ואתלי ביה נורא ותיפוק ליה משום מנא בחספא ותיפוק ליה משום חספא בדלית ליה שעורא [ט]דתנן חרס כדי ליתן בין פצים לחבירו דברי ר' יהודה אלא הא דתנן המוציא שלהבת פטור היכי משכחת לה כגון דאדייה אדויי לרה"ר: **מתני'** [י]בור של יחיד כרגלי היחיד ושל אנשי אותה העיר כרגלי אנשי אותה העיר ושל עולי בבל כרגלי הממלא: **גמ'** רמי ליה רבא לרב נחמן תנן בור של יחיד כרגלי היחיד ורמינהו [כ]נהרות המושכין ומעינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם אמר [ל](רבא) הכא במאי עסקינן [מ]במכונסין ואתמר נמי א"ר חייא בר אבין אמר שמואל במכונסין: ושל עולי בבל כרגלי הממלא: אתמר מילא ונתן לחבירו רב נחמן אמר כרגלי מי שנתמלאו לו רב ששת אמר [ט]כרגלי הממלא במאי קא מיפלגי מר סבר בירא דהפקרא הוא ומר סבר בירא דשותפי הוא איתיביה רבא לרב נחמן [נ]הריני עליך חרם המודר אסור הרי

משום דהוי דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין וכו'. [פ] ואם תאמר והא [פרישית] לעיל דלא שייך דבר שיש לו מתירין אלא במין במינו[א] וי"ל דאין הכי נמי דלא אמרינן ליה אלא במין במינו והכא גבי תחומין שאני דחמירי כאילו הוי מין במינו בעלמא כיון דממונא הוא ועי"ל דכיון דהעיסה אינה נלושה אלא ע"י המים והקדרה נתקנה בשביל התבלין אם כן כשערב זה בזה הוי כאילו מין אחד:

הקדש דלא בדילי אינשי גזרו רבנן. וקשה דבפ"ק דפסחים (דף ו.) קאמר אם של הקדש הוא[ב] אין צריך לכסותו מפני שבדלים ממנו אלמא משמע דהקדש בדילי מיניה וי"ל[ג] דאין הכי נמי דלגבי חולין בדלין ממנו אבל לגבי ע"ז לא בדילי מיניה: **ותיפוק** ליה משום מנא. וא"ת[ד] ולבטיל מנא אגב שלהבת דהכי אמר בשבת פרק המצניע (דף צג:) פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי דהוי הכלי בטל אגב האוכלין וי"ל דשאני הכא דליכא חשיבותא בשלהבת לבטל הכלי לגבה דלית בה ממש:

והתנן

מב א מיי' פ"ה מהל' יו"ט הלכה טז טוש"ע א"ח סימן שצז סעיף יג:
מג ב מיי' פ"ב מהלכות מעילה הלכה יג:
מד ג מיי' פ"ז מהלכות ע"ז הל' י טוש"ע יו"ד סימן קמב סעיף א:
מה ד מיי' פ"ו מהלכות נדרים הלכה יא טוש"ע יו"ד סימן רכא סעיף יב:
מו ה מיי' פי"ח מהל' שבת הלכה ה:
מז ו מיי' שם הלכה ד:
מח ז מיי' פ"ה מהלכות יו"ט הל' יד טוש"ע א"ח סי' שצז סעיף יד:
מט ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף טו:
נ ט מיי' שם טוש"ע שם סעיף טז:
נא י מיי' פ"ה מהלכות נדרים הלכה א סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רכד סעיף א:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמרא והא תניא ר' יהודה אומר מים ומלח בטלים בין בעיסה בין בקדרה. צ"ל ר"י פוטר בין במים ובין במלח כך גרסת מהרש"ל וזו היתה גרסת רש"י בד"ה ואין בטלין וכו'. ודו"ק:

מוסף תוספות

א. וכן אמרו בירושלמי מפורש (שביעית פרק ו הלכה ג), ואם כן מים ומלח למה אינן בטלים לגבי עיסה. רשב"א. ב. המוציא חמץ של הקדש בפסח. תר"פ. ג. דמכל מקום לא בדילי כל כך כמו בעבודה זרה. שם. ד. והא במנא נמי הוה מצי לשנויי לה וכשאין צריך לכלי. רשב"א.

רבינו חננאל

רב אשי אמר זו העיסה מחר מותרת והויא לה דבר שיש לו מתירין ולא בטיל אפילו באלף. ר' יהודה פוטר במים מפני שאין בהן ממש. כלומר נבלעין הן. ואקשינן לר' יהודה מלח לא בטיל, והתניא ר' יהודה אומר מים ומלח בטילין בין בעיסה בין בקדירה. ופרקינן לא קשיא מתניתין במלח סדומית שאינו נימוח במים אלא עד שישחק, ברייתא במלח איסתרוקנית. והתני ר' יהודה אומר מים ומלח בטילין בעיסה ואין בטילין בקדרה מפני רוטבה. כלומר בעיסה נבלעו ואינן ניכרין ולפיכך בטלו. וברוטב הנה המים ניכרין. ופרקינן הא דתניא בטלין בקדרה ברוטב עבה, והא דתניא אין בטלין ברכה. הגחלת כרגלי הבעלים, אבל שלהבת כגון המדליק מנר לנר וכיוצא בזה כרגלי

גליון הש"ס

תוס' ד"ה משום וכו' וא"ת. עיין בר"ש פ"ו מ"ג דשביעית:

מוסף רש"י

וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל. ואע"ג דמדאורייתא חד בתרי בטיל, דכתיב אחרי רבים להטות, אחמור רבנן הואיל ויש לו מתירין לאחר זמן לא יאכלנו באיסור על ידי ביטול (לעיל ג:). כדי לבשל ביצה קלה. כבר מפורש (שבת פ:) שזו בילת תרנגולת שהיא קלה לבשל, ולא בשיעור כל בילה שיערו אלא כגרוגרת מבילה קלה (שבת פט:). חרס כדי ליתן בין פצים לחבירו. כשמסדרין פצימין ועמודים וקורות ועושין סואר של קורות על הארץ ויש חלל בין זה לזה, סומכן מתחתיו שלא יתעקם (שם פב.) או: פצימי חלונות שבכותל מרחיקין זה מזה ברוחב החלון ליכנס האורה בין כל אחד ואחד ונותן בחומה למטה ולמעלה חרס רחב בין זה לזה וטח בטיט והחרס עב והוי שם כאבן (ב"ב כ:). בור של יחיד כרגלי היחיד. בעל הבור, ואם לקח מהם אדם אחר אין יכול להוליכן אלא למקום שזה יכול להוליכן, ואם עירב הוא למזרח אין יכול זה להוליכן חוץ לעיר בצד מערב אפילו פסיעה אחת (ערובין מה:). נהרות המושכין ומעיינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם. משום דמידי דנייד הוא ולא קני שביתה, ואע"פ שבא מחוץ לתחום, כל אדם מוליכן למקום שעירב לו לילך (שבת קכא:) כיון דניידי לא קנו שביתה ואפילו הן של יחיד אינן כרגליו (ערובין מו.). הריני עליך חרם. נכסי יהיו עליך חרם, המודר אסור. אבל המדיר מותר (נדרים מז:).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

[והתנן השותפין. מגופיה הוי מצי למידק דאסר בה"כ ובית המרחץ מטעם שותפין אלא זאת פשוט יותר]: ת"ר **הכא** במגביה מציאה לחברו קנה חבירו קמפלגי. דרב נחמן אית ליה קנה חבירו ולכך קאמר כרגלי מי שנתמלאו לו כו' והקשה רש"י דבהדיא קאמר רב נחמן בפ"ק דב"מ (דף י. ושם) דמגביה מציאה לחברו לא קנה חבירו אלא נראה לרש"י דה"ג במגביה מציאה לחברו קמפלגי[א] ומו לא וה"פ רב נחמן סבר לא קנה המגביה אלא היה בדעתו למקני[ב] והוי הפקר עד שבאו ליד מי שנתמלאו לו והוא קנאם במשיכה דדעתו היה לקנות ואע"ג דמגביה מציאה לחברו לא קנה חבירו היינו כשעודה ביד המגביה לפי דמצי למימר אני זכיתי לעצמי אבל כשנטלה חבירו זכה מן ההפקר כיון דמגביה לא הגביה לקנות לו כדתנן התם ואם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה לא אמר כלום לכך הוי כרגלי מי שנתמלאו לו ורב ששת אמר מגביה מציאה לחברו קנה המגביה[ג] תחלה וזה קבלה מידו הלכך הוי כרגלי הממלא ודומק הוא למחוק גרסת הספרים ועוד אין סברא לרב ששת שיקנה המגביה אלא מתכוין לכ"ג לרשב"ם לפרש שיש לישב גרסת הספרי' ומה שהקשה רש"י לא קשה מידי דשאני התם דקאמר טעמא משום דהוי תופס לצבוי חוב במקום שחב לאחרים לאחרים לא ימלאו המציאה אח"כ לפיכך קאמר רב נחמן דלא קנה אבל הכא אית ליה לרב נחמן שפיר דקנה מי שנתמלאו לו דלא הוי חב לאחרים דהא איכא הרבה מיס דיכולים אחרים למלאות[ד] ועוד אומר ר"ת דיש לקיים גרסת הספרים וה"פ מר סבר המגביה מציאה לחברו קנה חבירו הייו רב ששת ולכך קאמר כרגלי הממלא דמאיזה טעם אמרינן המגביה מציאה לחברו קנה חבירו דמגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה והואיל ואתי מכחו דין הוא שיהא כרגלי הממלא[ה] ור"נ ס"ל לא קנה חבירו והשתא ניחא ההיא דב"מ דגם הוא לא קנה דלא נתכוון לקנות וא"כ הרי הן הפקר כל זמן שלא באו לידי מי שנתמלאו לו ולכשיבאו לידו יזכה בהן מן ההפקר לפיכך הן כרגלין[ו] (ליענא אחרינא במגביה מציאה לחברו קא מפלגי ולא גרסינן מר סבר קנה חבירו וכו' דא"כ קשיא דר"נ אדר"נ דמבעיא לפרושי הכא ר"נ סבר קנה חבירו דקאמר כרגלי מי שנתמלאו לו ובשעה אוחזין רב נחמן ורב חסדא אמרי תרוייהו המגביה מציאה לחברו לא קנה חבירו בהגבהתו של זה ולא קנה המגביה דלאו דעתיה למקני אלא מי שנתמלאו לו קנאן במשיכה כשיקבלו שיבאו לרשותו ודעתו לקנות דכי אמרינן לא קנה כל זמן שביד המגביה אמר דיכול לומר לו אני אזכה לעצמי בה תחלה אבל משנתנה לו קנה דתנן התם אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה לא אמר כלום ורב ששת סבר קנה המגביה ומידו קבלה זה הלכך כרגלי הממלא ולא גרסת הספרים מפרשין הכי רב נחמן סבר קנה חבירו משנתן לו ורב ששת סבר לא קנה חבירו אלא המגביה אלא לגמרי פטר להו: **אין אומריס כו'**. ופטור. אלמא אין בריה אלא על כרחך לרב נחמן בירא דהפקרא הוא מדאשתרו ביה מודרי הנאה[ט] **גבי מילא** ונתן לחברו: **במגביה מציאה לחברו קא מפלגי.** לא גרסינן במגביה מציאה קנה חבירו קמפלגי ולא גרס מר סבר קנה חבירו כו' דאם כן קשיא דרב נחמן דאדבעי לן לפרושי דרב נחמן דאדבעי לן לא קנה חבירו דקאמר כרגלי מי שנתמלאו לו ובשעה אוחזין (ב"מ דף י.) אמרינן רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו המגביה מציאה לחברו לא קנה חבירו אלא ה"ג במגביה מציאה לחברו קא מפלגי ותו לא. ופי' במגביה מציאה לחברו קא מפלגי ודכולי עלמא לא קנה חבירו בהגבהתו של זה אלא אם קנה המגביה אם לא קנה פליגי רב נחמן סבר לא קנה המגביה דלאו דעתיה למקני אלא מי שנתמלאו לו קנאם במשיכה כשיקבלם כשבאו לרשותו ודעתו לקנות דכי אמר לא קנה חבירו כל זמן שהוא ביד המגביה אמרינן דיכול לומר אני אזכה בה לעצמי אבל משנתנה לו קנה דתנן התם (דף ט.:) ואם משנתנה לו אמר זכיתי בה תחלה לא אמר כלום ורב ששת סבר קנה המגביה תחלה ומידו קבלם זה הלכך כרגלי הממלא. ואית דגרס כמו שכתוב בספרים ומפרשין הכי רב נחמן סבר קנה חבירו משנתן לו ורב ששת סבר לא קנה חבירו אלא המגביה. **מתני' לא יציאו.** מפירותיו הואיל והוא לא ערב לשם להכל כרגלי הבעלים: **ואם ערב הוא.** ללכת לשם: **פירותיו כמוהו.** ומותר להביאם: מי

[ה]הרי אתה עלי חרם הנודר אסור הריני עליך ואתה עלי שניהם אסורים זה בזה [ו]ומותרין בשל עולי בבל ואסורין בשל אותה העיר ואלו הן דברים של עולי בבל הר הבית הלשכות והעזרות ובור של אמצע הדרך ואלו הן של אותה העיר [ח] הרחוב ובית הכנסת ובית המרחץ ואי אמרת בירא דשותפי הוא אמאי מותר והתנן [ט]בשותפין שנדרו הנאה זה מזה אסורים ליכנס לחצר לרחוץ בבור [י] לרחוץ ה"נ והכא במאי עסקינן למלאות מר מדידיה קא ממלא ומר מדידיה קא ממלא וסבר רב נחמן יש ברירה והתנן [יא]האחין השותפין כשחייבין בקלבון פטורין ממעשר בהמה וכשחייבין במעשר בהמה פטורין מן הקלבון ואמר רב ענן לא שנו אלא שחלקו גדים בנגד טלאים וטלאים בנגד גדים אבל חלקו גדים בנגד גדים וטלאים בנגד טלאים אומר זהו חלקו המגיעו משעה ראשונה לכך ורב נחמן אמר [יב]אפילו חלקו גדים בנגד גדים וטלאים בנגד טלאים אין אומר זה חלקו המגיעו משעה ראשונה לכך אלא דכולי עלמא בירא דהפקרא היא [יג] אלא הכא [יד]במגביה מציאה לחבירו קא מיפלגי מר סבר [טו]קנה ומר סבר לא קנה: **מתני'** [טז]מי שהיו פירותיו בעיר אחרת וערבו בני אותה העיר [יז] להביא אצלו מפירותיו לא יביאו לו ואם ערב הוא פירותיו כמוהו מ

הרי אתה עלי חרם. הכי קאמר ליה הרי ממונך עלי כשתהא חרמים שהן לגבך הבית הלכך הנודר אסור ליהנות משל המודר דכתיב לא יחל דברו (במדבר ל) ורשאי הוא לאסור עצמו בממון חברו: **ומותרין בדברים של עולי בבל.** שעשו בני הגולה לפי שהפקירום לכל ישראל ונתנום להם ולא להיותם שותפין בו שיהא להם כח לאסור זה חלקו על זה: **של אותה העיר.** שהן דרין בה מפני שהן שותפין בהן וזה אסור מפני חלקו של זה: **הלא במאי עסקינן למלאות.** הא דקתני ובור של אמצע הדרך מותרין לא לכל תשמיש אותרו כגון לירד ולרחוץ בתוכו דבירא דשותפין הוא וכשהתירו למלאות מימיו התירו דסמכינן אברירה ואמרי' מר מדידיה קא ממלא מים שעלו בכדו הן המבוררין מן השמיש לחלקו: **אחיים השותפין.** אחיים שהן שותפין בירושת אביהן: **כשחייבין בקלבון פטורין ממעשר בהמה וכשחייבין במעשר בהמה פטורים מן הקלבון.** כל ישראל הוזקקו לתת מחצית השקל לקרבנות לבור והטילו חכמים עליהם להוסיף מעה קטנה להיות קלבון לפרוטרוטו מפני שהן חלקי שקלים תחיכות דקות ונותן לאבד ופעמים שמחליפין אותן [מ]במנים ונותנין הקלבון בחלוף ואף כשמטרפין שניים לתת שקל אלא הטילו עליהם שני קלבונים אלא לפחות מחבריהם ולמעט את ההקדש אבל האב שוקל בשביל שני בניו שקל אלא ופטור מקלבון שני: מעשר בהמה נוהג בכל שנה בולדות הנולדים ועדר של שותפין פטורים הולדות ממעשר דתניא בבכורות (דף נו.:) כל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך (שמות יג) ולא של שותפות ופרכינן והא בבכור כתיב ומשגיח אם אינו עניין לבכור לתיתיה בשותפות דכתיב ובכורות בקרכם ולאנכם (דברים יב) תנהו עניין למעשר יכול אפי' קנו בתפיסת הבית כגון אחין שלא הספיקו לחלוק ירושתן עד שנולדו להם ולדות ת"ל כתיב. הלכך אחים שהן שותפין בשותפותן לאחר חלוקה כגון שחזרו ונשתתפו חייבין בקלבון כשאר שניים המתחברין בשקל אלא ופטורים ממעשר בהמה דשותפין בעלמא ניהו דבטלה לה תפיסת הבית וכשחייבים במעשר בהמה כגון שנשתתפו משנפלה להם הירושה דקיימא תפיסת הבית פטורין מן הקלבון כאילו היה אביהן קיים שממונן אחד ופוטרין יחד: **ואמר רב ענן לא שנו.** דבשביל חלוקה בטלה תפיסת הבית מעייהו: **אלא בשחלקו.** על פי שוס בדמים גדים כנגד תיסים זקנים אם כנגד טלאים דבטלו[יז] מהן שם ירושה ונתנו בה תורת לקוחות וכי חזרו ונשתתפו הוו להו כלקח זה בשלו וזה בשלו מן השוק ונתערבו ואין כאן עוד שם תפיסת הבית אלא שם שותפות אבל חלקו עלאים כנגד עוד אלאים וגדים כנגד גדים דזהו משפט ירושה לכל אחד חלק בכל מין ומין אומרים זה חלקו המגיעו דיש ברירה ועדיין שם יורשים עליהן וכשחזרו ונשתתפו חזרה תפיסת הבית למקומה. ויש פוחתים הטעם משום לקוחות דתנן הלוקח פטור ממעשר בהמה (בכורות דף נה.:) וטעות הוא בידם דכשהולדות לקוחין הן פטורין מלהתעשר אבל הלוקח עשר בהמות וילדו חייבין במעשר והכא לגמרי פטר להו: **אין אומריס כו'.** ופטור. אלמא אין בריה אלא על כרחך לרב נחמן בירא דהפקרא הוא מדאשתרו ביה מודרי הנאה[ט] **גבי מילא** ונתן לחברו: **במגביה מציאה לחברו קא מפלגי.** לא גרסינן במגביה מציאה קנה חבירו קמפלגי ולא גרס מר סבר קנה חבירו כו' דאם כן קשיא דרב נחמן דאדבעי לן לפרושי דרב נחמן דאדבעי לן לא קנה חבירו דקאמר כרגלי מי שנתמלאו לו ובשעה אוחזין (ב"מ דף י.) אמרינן רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו המגביה מציאה לחברו לא קנה חבירו אלא ה"ג במגביה מציאה לחברו קא מפלגי ותו לא. ופי' במגביה מציאה לחברו קא מפלגי ודכולי עלמא לא קנה חבירו בהגבהתו של זה אלא אם קנה המגביה אם לא קנה פליגי רב נחמן סבר לא קנה המגביה דלאו דעתיה למקני אלא מי שנתמלאו לו קנאם במשיכה כשיקבלם כשבאו לרשותו ודעתו לקנות דכי אמר לא קנה חבירו כל זמן שהוא ביד המגביה אמרינן דיכול לומר אני אזכה בה לעצמי אבל משנתנה לו קנה דתנן התם (דף ט.:) ואם משנתנה לו אמר זכיתי בה תחלה לא אמר כלום ורב ששת סבר קנה המגביה תחלה ומידו קבלם זה הלכך כרגלי הממלא. ואית דגרס כמו שכתוב בספרים ומפרשין הכי רב נחמן סבר קנה חבירו משנתן לו ורב ששת סבר לא קנה חבירו אלא המגביה. **מתני' לא יציאו.** מפירותיו הואיל והוא לא ערב לשם להכל כרגלי הבעלים: **ואם ערב הוא.** ללכת לשם: **פירותיו כמוהו.** ומותר להביאם: מי

נב א מיי' פ"ז מהל' מלכים הלכה ב טוש"ע יו"ד סימן רכד סעיף ה:
נג ב מיי' שם הלכה ד סמג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סימן רכו סעיף ה:
נד ג מיי' פ"ו מהלכות בכורות הלכה י ופ"ג מהלכות שקלים הלכה ד ס:
נה ד מיי' פ"ו מהלכות בכורות הלי' י:
נו ה מיי' פי"ז מהל' גזילה ואבידה הלכה ג טוש"ע ח"מ סימן רסו סעיף ה:
נז ו מיי' פ"ה מהלכות יו"ט הלכה יג טוש"ע א"ח סימן תלז סעיף יז:

מוסף תוספות

א. מ"ש קני ומר סבר לא קני ול"ג חבירו, וכולהו סברי דלא קני חבירו אלא רב נחמן סבר דמגביה נמי לא קני. תוס' ב"מ י. ד"ה רב נחמן. ב. לא קנה לא זה ולא זה וכי אתו ליד חבירו אז קנה, הילכך הם כרגלי מי שנתמלאו לו. תוס' הרא"ש ב"מ י. ד"ה רב נחמן. ג. דכיון דלא קנה חבירו הוא קנה הלכך הוי כרגליו. תוס' ב"מ שם. ד. וקשה לפירושו דאם כן מאי טעמא דרב ששת. תוס' הרא"ש ב"מ שם. ה. והשתא נמי דזכי לחבריה הוי כרגליו ולא עדיף מיניה לענין תחומין והוי כאילו זכה לנפשיה. תוס' ב"מ שם.

רבינו חננאל

הרי אתה עלי חרם, ראובן הנודר אסור, הריני עליך ואתה עלי שניהן אסורין, ושניהן מותרין בדבר של עולי בבל (ואסור) [ואסורין] בדבר של אותה העיר. אילו הן דברים של עולי בבל, הר הבית הלשכות והעזרות והבאר שבאמצע הדרך, אלו הן דברים של אותה העיר הרחבה ובה"כ ובית המרחץ והתיבה והספרים. ואי אמרת האי בור של עולי בבל דשותפי הוא אמאי מותרין, והתנן השותפין שנדרו זה מזה הנאה אסורין ליכנס לחצר. ופריק רב נחמן לירד לרחץ בזה הבאר אסור, דהא בכל הבאר הוא רוחץ ואסור, אבל למלאות מים מתוכן, אמרינן כל אחד מחלק שיש לו בתוכו, כלומר משלו ממלא. ואקשינן וסבר רב נחמן שזה המים ששאב הם הם בעצמן חלקו וכי יש ברירה, והתנן בשקלים סוף פרק ראשון, ובשחיטת חולין פרק ראשון, ובבכורות פרק אחרון, האחין השותפין שחייבין בקולבון פטורין ממעשר בהמה, הן שכבר חלקו, כדתנן בבכורות פרק אחרון חלקו ולבסוף נשתתפו חייבין בקולבון ופטורין ממעשר בהמה. פירוש חייבין בקולבון, דכיון דחלקו נעשו כרחוקין, ותנן השוקל על ידו ועל יד חבירו חייב בקולבון ופטור ממעשר [בהמה], דכיון דחלקו הרי הן כלקוחות, ותנן הלקוח או שנותן לו במתנה פטור ממעשר בהמה. ושחייבין במעשר בהמה, שעדיין לא חלקו, וירשו בהמה או קנו ועדיין לא חלקו, חייבין במעשר בהמה, דתנן קנו בתפיסת הבית חייבין ואם לאו פטורין, ופטורין מן הקולבון, כי ממנון אחד הביאו הסלע, כי עדיין לא חלקו, כך היתה חובת קולבון, אם היו אחים ולא חלקו וקנו מתפיסת הבית (או) [אם] הביאו שניהן סלע פטור מן הקולבון, ואמרינן התם בבכורות פטורין בזה ובזה, שחלקו בבהמה ולא חלקו בכספים, [ו] אע"ג דחלקו בהמה גלו דעתייהו דלמיפלג קיימי וליחייבו בקולבון קמ"ל. ואמר רב ענן לא שנו [אם] חלקו האחין פטורין ממעשר בהמה, אלא בזמן שחלקו גדיים כנגד טלאים כו', ורב נחמן אמר אפילו חלקו גדיים כנגד גדיים וטלאים כנגד טלאים אין אומר זה הוא חלקו המגיעו משעה ראשונה לכך, והנה רב נחמן לית ליה בריירה. ופריקינן אלא דא"ל אבל של עולי בבל הפקירא הוא, ובמגביה מציאה לחבירו פליגי, רב נחמן סבר המגביה מציאה לחבירו, כיון דבשעת הגבהה אדעתא דחבריה קמגבהה לה, קנה חבירו. וכן שמעתא שלקה בשנים אוחזין בטלית. ורב ששת סבר לא קנה, וקי"ל כרב נחמן. ת"ש מי שזימן לו אורחים כו' קתני מיהא אם זיכה להם יוליכו עמהן. ופריק רב ששת זיכה שאני. [**מתני'**] מי שהיו לו פירותיו בעיר אחרת ועירבו בני אותה העיר לבוא אצלו, לא יביאו לו מפירותיו, ואם ערב פירותיו כמוהו.

ו) ל"ל וקמ"ל דאפ"ג דחלקו בבהמה קד"ל דגלו דעתייהו וכו'.

ג) מולין כה: בכורות נ: [שקלים פ"ג מ"ז], ד) [ב"מ ח. י.], ה) פ"ג מעשות, ו) בס"ג: נעלו, ז) רש"ל מ"ו,

הגהות הב"ח

(א) גמ' של אותה העיר הרחבה ובית המרחץ ובית הכנסת ומי כל"ל: (ב) שם לרחון בבור הכי נמי כל"ל ותיתם לרחון נמתק: (ג) שם דהפקרא היא והכא במגביה כל"ל ותיתם אלא נמתק: (ד) שם במשנה וערבו בני אותה העיר לבא אצלו לא יביאו לו מפירותיו ואם ערב הוא פירותיו כמוהו כל"ל: (ה) רש"י ד"ה אין אומרים וכו' מודרי הנאה והכא גבי:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה הכא במגביה וכו' דגם הוא לא קנה. עי' ע"ז דף סב ע"א תוספות ד"ה לקוטו:

מוסף רש"י

אסורים ליכנס לחצר. כאלו של שניהן, דכל חד אסור בדליקת הרגל של חבירו, וקא סבר אין בריה, דאימור האי לאלוק חבירו עייל והאי לאלוק חבירו עייל (נדרים מה:) שכל זמן שלא חלקו את החצר, נכנס כל אחד בחלק חבירו וקם ליה בלא יחל דברו, שהרי נהנה מחבירו, שעומד בחלקו (רשב"ם ב"ב נז:). כשחייבין בקלבון. שחלקו בנכסי אביהן ואחר כך נשתתפו ואם שוקלין סלע אלם לשני חצאי שקלים כאחד יהו חייבין לתת כל אחד ואחד מעה קטנה לקלבון, דהא שני מעות הן והרי הן כשאר בני אדם שהשוקל שקלו נותן עמו קלבון, והכא קלבון לחברו, וי"ל לחלוף, שאין שני חצאי סלע יוצאין בסלע בלא חילוף מועט, והואיל וכוב בני אדם נותנין כל אחד מחצית הסלע וקלבונו עמו, מי מצטרפי שני אינש והיכי אלם אלם יהבי נמי קלבון, והני אחין שחלקו וחזרו ונשתתפו דהכא הן כשאר שותפין דעלמא ומיחייבן בקלבון (בכורות נו:). **פטורין ממעשר בהמה.** כל הנולדים להם כל ימי שותפותם, שהשותפות פוטר ממעשר בהמה בבכורות בפרק בתרא (נו:) יהיו לך לב אל של שותפות, והתם מוקי ליה לאלו קרא במעשר, ואע"ג דבבכורות כתיב (חולין כה:). **וכשחייבין במעשר בהמה.** כגון אם לא חלקו מעולם חייבין במעשר בהמה לעשר כל הנולדים להם כל ימי שותפותם, דאמר התם יכול אפילו קנו בתפיסת הבית תלמוד לומר יהיו (שם). **פטורין מן הקלבון.** לגמרי, שוקלין בין שניהם שקל אלם, שממון אביהם נחזקתו עומד, ואביהם השוקל על בניו לו על אחד מבני עירו ופוטרו בשלו, פטור מן הקלבון, דתנן בשקלים (פ"ד מ"ז) השוקל על יד עני לו על יד שכנו לו על יד בן עירו פטור, ובניו נמי אין מלות שקליהם עליו והוה ליה כשכנו ובן עירו (חולין כה:). **לא שנו.** דהוא שותפות להיפטר ממעשר בהמה כי חזרו ונשתתפו, **אלא שחלקו.** בשומת, **גדים כנגד טלאים וטלאים כנגד גדים.** לפי שוויין, דהתם ליכא למימר זה חלקו המגיע בשעת מיתת אביהם, דזהלו בשעת מיתה זכה זה בחלי הגדיים ובחלי הטלאים וזה בחלי הגדיים ובחלי הטלאים, הלכך השתא קנין הוא, שזה קונה מזה, והולדות שישנם בשעת חלוקה פטורין ממעשר בהמה משום לקוח, ואותן הבאים לאחר מיתה פטורין משום שותפות (בכורות נו:). **אבל חלקו גדים כנגד גדים וטלאים כנגד טלאים.** אמריינן יש ברירה הוה חלק המגיע לכל אחד ממיתת אביו ועדיין ירושה היא ושם ירושה עליהן וכי חזרו ונשתתפו הדרא לה תפיסת הבית כמרישא ולא שותפות הוא, הלכך הולדות שישנן בשעת חלוקה אינן פטורין משום לקוח ולא הבאים לאחר פטורין משום שותפות (שם). **אפילו חלקו כו'.** אין ברירה והוי מרישא לקוחות והדר שותפין (שם).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מי שזמן אצלו אורחים. מעיר אחרת ויבואו אצלו על ידי ערוב: **לא יוליכו.** לאחר שעודה מנות בידם לביתם לסעודת הלילה: **אלא אם כן זכה להם.** ע"י אחר: **מנותיהם מערב יו"ט.** שמסרם בעל הבית זה לאדם אחר במשיכה ואמר לו זכה במנות אלו לפלוני ולפלוני דזכין לו לאדם שלא בפניו והיו שהם מבעוד יום ליתן כרגליהם: **גמ' אם הכנים ברשות.** שהיו וקדלותיו ופירותיו לאחר חברו בעל אחר חייב בנזקין וריש"ל דהך מתני' בבבא קמא דמי אמר ליה עול עול ואנטר קאמר ליה: **לימא.** הך פלוגתא דהכא מי הך אזלא משום דאמר רב הלכה כרבנן דקיימי ברשותיה לענין שמירה הוא הדין לתחומין: **אמר לך רב.** בהך אגא דאמרי אפי' לרבי דאילו רבי לא פליג אלא בדלא פריש אלא עול אתמא אמר ליה וסבר רבי עול ותנטר את קאמר ליה אבל מפקיד פירות דהכא לאו בתמא עסקינן אלא בדקביל לנטירותא: **ושמואל אמר אלא דאמרי.** בהא אפי' לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם דקיימי ברשות בעל אחר אלא לענין שמירה דכיון דסביר לה דמתמא עול ואנטר לך קאמר ליה כ"ש דבעל השור מינח ניחא ליה דמוקי שורו ברשותו דבעל אחר לשמרו דאי מזיק אפי' שור לבעל אחר לא מיחייב עליה אבל הכא לענין תחומין מי ניחא ליה לאיניש כו': **תנן ואם ערב הוא פירותיו למוהו.** אלמא כרגלי המפקיד מינהו: **שיחד לו קרן זוית.** דאוסליה ביתא הלכך ברשות המפקיד הן אבל הכא דמשכן שורר וקבל עליו שמירתן הרי הן כרגליו: **אלא"כ זכה.** וכי זכה מיהא מוליכין והרי בידו הופקדו לאחר זכיה וש"מ כרגלי המפקיד הן: **זכה שאני.** שהרי כל עצמו לא עשה אלא להוליאו משביתתו והעמידו בשביתה שלהן וברשותן: **אלא בשלא בעברא דדשא.** בבית אושפיזכייה שנתנו לו טבחי העיר מבעוד יום והוא היה בן עיר אחרת שמערבין לו לבוא לכאן: ה"ג **א"ל אם אם אינים זיל שקיל ואי אינהו אלו אינהו אלו ליה לא שקיל והאמר שמואל שור של פטם הרי הוא כרגלי כל אדם.** אלמא כיון דאוקמיה במתשבתו ברשות כל מי שיקחנו מותר הקונה להוליכו למקומו והכא נמי הא ברשותיה אוקמיה במתשבתו ברשות כל מי שיקחנו: **א"ל רבינא ורב אשי ואי אינהו אלו ליה לא שקיל והא"ר יוחנן הלכה כר' דוסא.** מידי דעביד איניש בידיה לא מנשי ולא מסח דעתיה: **ואי אינהו אלו לך. אתה לא היה דעתך לכך והם אינם זהירים בשלך ואסחו דעתייהו ולא תשקול. לשון אחר משום מוקלה: מתני' אין משקין ושוחטין את המדבריות.** משום מוקלה וכגמרא מפרש אמאי נקט משקין: **גמ' מלמא אגב אורחיה.** דתנא דה"ל לאורויי בבהמות מי מותרת ומי אסורה נקט אורחיה בגישת דמשמע מינה מילתא מדאי בדרך ארץ: **משום טרחא דמשכא.** שהמה נוחה להפשיטה שהוא נדבק יותר מדאי בבשר: **ונגנסות.** ליטוש: **ברביעה.** במרחשון: **פצעילי תמרה.** תמרים שאין מתבשלות בתוך לעולם וגודרין אותן מהאילן ועושין להן חותלות הן כלי כפות תמרים וכונסין אותן לתוכן ומתבשלות: **מהו.** לאכול מהן ביום טוב: אלא

[1]מי שזמן אצלו אורחים לא יוליכו בידם מנות אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יו"ט: **גמ'** אתמר המפקיד פירות אצל חבירו רב אמר כרגלי מי שהפקידו לו ושמואל אמר כרגלי המפקיד לימא רב ושמואל דאזדו לטעמייהו דתנן[2] אם הכנים ברשות בעל החצר חייב רבי אומר לעולם אינו חייב עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור ואמר רב הונא אמר רב הלכה כדברי חכמים ושמואל אמר [3]הלכה כרבי לימא רב דאמר כרבנן ושמואל דאמר כרבי אמר לך רב אנא דאמרי אפי' לרבי עד כאן לא קאמר רבי התם אלא דבסתמא לא קביל עליה נטירותא אבל הכא הא קביל עליה נטירותא ושמואל אמר אנא דאמרי אפי' לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם אלא דניחא ליה לאיניש דניקום תוריה ברשותיה דבעל חצר דאי מזיק ליה לא מיחייב אבל הכא מי ניחא ליה לאיניש דליקום פיריה ברשותיה דחבריה תנן ואם ערב הוא פירותיו כמוהו ואי אמרת כרגלי מי שהפקידו אצלו כי ערב הוא מאי הוי אמר רב הונא אמרי בי רב [4]כגון שיחד לו קרן זוית ת"ש מי שזמן אצלו אורחים לא יוליכו בידם מנות אא"כ זכה להם מנותיהם מערב יו"ט ואי אמרת כרגלי מי שהפקידו אצלו כי זכה להם ע"י אחר מאי הוי ה"נ כיון שזכה להם ע"י אחר כמי שיחד לו קרן זוית דמי ואיבעית אימא זכה שאני רב חנא בר חנילאי תלא בשרא בעברא דדשא אתא לקמיה דרב הונא א"ל אי את תלית זיל שקיל ואי אינהו תלו לך לא תשקול ואי איהו תלא מי שקיל והא [5]רב הונא תלמיד דרב הוה ואמר רב כרגלי מי שהפקידו אצלו שאני עברא דדשא דכמי שיחד לו קרן זוית דמי א"ל רב הלל לרב אשי ואי אינהו תלו ליה לא שקיל [6]והאמר שמואל שור של פטם הרי הוא כרגלי כל אדם א"ל רבינא לרב אשי ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והאמר [7]רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הלכה כר' דוסא א"ל רב אשי לרב כהנא ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והתנן[8] הבהמה והכלים כרגלי הבעלים אלא שאני רב חנא בר חנילאי דגברא רבה הוא וטריד בשמעתתיה וה"ק ליה אי את תלית אית לך סימנא בגוויה ולא מסחת דעתך מניה זיל שקול ואי אינהו תלו לך מסחת דעתך ולא תשקול: **מתני'** [9]אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות אלו הן בייתות הלנות בעיר מדבריות הלנות באפר: **גמ'** למה לי למימר משקין ושוחטין מילתא אגב אורחיה קמ"ל [10]דלשקי אינש בהמתו והדר לשחוט משום סרכא דמשכא [11]ת"ר [12]אלו הן מדבריות ואלו הן בייתות מדבריות כל שיוצאות בפסח ורועות באפר ונכנסות ברביעה ראשונה ואלו הן בייתות כל שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות ולנות בתוך התחום רבי אומר אלו ואלו בייתות הן אלא אלו הן מדבריות כל שיוצאות ורועות באפר ואין נכנסות לישוב לא בימות החמה ולא בימות הגשמים ומי אית ליה לרבי מוקצה והא בעא מיניה ר' שמעון בר רבי מרבי [13]פצעילי תמרה לר"ש מהו א"ל [14]אין מוקצה לר"ש אלא

[15]ת"ש [אלא אם כן זכה להן. תימה ל"ל זכה אפי' בירר חלק כל אחד ואחד[16] נמי מידי דהוה אשואל[17] דאמרינן לעיל (דף נח.) אע"פ שלא נתנו לו אלא ביו"ט וכו' וי"ל[18] דשואל דעתיה טפי אכלי מאורחים על מנות] [19]**תנן ואם ערב הוא פירותיו כמוהו.** מריש דקתני ואם ערבו בני אותה עיר לא יביאו לא מצי למידק דאיכא למימר דלא ערבו הנפקדים] [20]: **פצעילי תמרה.** פ"ה תמרים שאינם מתבשלין בתוך לעולם וגודרין אותן מן הקרח ועושין להם חותלות וכונסין[21] לתוכן ומתבשלות ומבעיא לר"ש מהו לאכול מהן ביו"ט ולא נהירא דפצעילי תמרה לא משמע הכי אלא פירושו דהוי פגי תמרה שסופן להיות נגמרין ומתוקין יפה יפה ועדיין לא נתבשלו ופולעין אותם לאחת לשנים[22] בסכין ומעלין אותן לגג ליבשן[23] ולא הוו כגרוגרות וצמוקין[24] דלא דמיינו בידיס דלא היו לאוין מעולס[25]:

הדרן עלך משילין וסליקא לה מסכת ביצה

א) ב"מ מז: גט: ב"מ פח:, ב) [שבת קכח.], ג) לעיל נח., ד) [לעיל לז:], ה) לעיל לז., ו) שבת מה: קנז., ז) שבת מה: [תוספתא פ"ד], ח) שבת מה:,

מוסף רש"י

אם הכנים ברשות בעל החצר חייב. משנה היא בפרק שור שנגח את הפרה (מא.) בקדל שהכנים קדלותיו ושבכן שורו של בעל הבית או הכנים שורו ונגחו שורו של בעל הבית או שהכנים פירותיו ואכלתן בהמתו, בעל החצר חייב בנזקין, דכי אמר ליה עול, עול ואנטר לך קאמר ליה, והוא הדין הנח שמתא בשוק (ב"מ פא:). **רבי אומר לעולם אינו חייב.** דעול ותיב ונטר לך קאמר, וה"ה לנח שמתא בשוק (שם). **שור של פטם.** שמפטם שוריה למכור, **הרי הוא כרגלי כל אדם.** אפילו בן עיר אחרת שבא לכאן ע"מ עירוב, מוליכו למקומו, דכיון דאורחים נמנויה, מתמנו אוקמיה ברשותיה דמאן דאתי לאתי למתר חבין ליה (לעיל לח.). **הבהמה והכלים כרגלי הבעלים.** שהשואל או נוטל בהמה או כלים מחברו ביום טוב, אינו יכול להוליכם אלא למקום שהבעלים הרשאומים מותרין ליל שם, ואם עירבו לצפון לא יוליכנו זה לדרום (עירובין צז:) ואם לא ערב יש לה אלפים לכל רוח העיר (לעיל לז.) כשם שאין אדם יכול ליל ביו"ט אלא עד תחום שבת, כך בהמתו אינה יכולה ליל חוץ לתחום, וכלים נמי אין לו רשות לשנגה חוץ לתחום (האורה ח"א סי' שם). **אין משקין ושוחטין.** דרך להשקות בהמה לפני שחיטה שהמא נוחה להפשיט (שבת מה:) אורחא דמילתא נקט (שם קנז.). **את המדבריות.** הנייתות (שם מה:) שרועות בספר תמיד ולנות בתוך התחום (שם קנז.). **פצעילי תמרה.** תמרים הנלקטים קודם ביטולן וכונסין אותם בכלים שעושין מגולמין והן מתבשלות מאליהן, מהו לאכול מהן קודם ביטולן, מי מודה בהן דמוקצות הן כגרוגרות וצימוקין או לא (שבת מה:).

מוסף תוספות

א. שואמר מנה זו אתן לפלוני ומנה זו לפלוני הרי זה לגבייה כמזכה להן. רשב"ם. **ב.** כלי מחבירו בע"ח דאמר ר' יוחנן דהרי הוא כרגלי השואל. שם. **ג.** דדעת המשאיל והשואל בכך. רשב"ם. **ד.** אע"פ שדעת בעל הבית בכך אין דעת האורחים סומכת בכך לפי שאינם יודעים אי זו מנה ייחד לכל אחד ואחד מהם. שם. **ה.** הא עירב אותו שהיו מופקדין אותן מביאין אצלו דכרגליו הן. רשב"ם. **ו.** אותם בסלים שעושין מלולבין והן מתבשלות מאליהן. רש"י שבת מה: ד"ה פצעילי. **ז.** מלשון המפצע זתים שהיו מפצעין התמרים כדי להתבשל. רשב"ם. **ח.** ולאחר פצועיהן מתקלקלין, ולפיכך היה סבור לדמותם לגרוגרות וצמוקים, ואפ"ה אמר לי' רבי שאין דומין לגרוגרות וצמוקין דהנך מתקלקלים ביותר וחוזרין ומשביחין. שם. **ט.** שהיו מתחלה ראויין לאכילה והוא דחה אותם בידים ליישבן ושוב אינן ראויין עד שייבשו. שיטה. **י.** ואיכא דאכיל מיניייהו. שם.

נח א מיי' פ"ט מהל' יו"ט הלכה יב טוש"ע ס"מ סימן תלז סעיף יח: **נט ב** מיי' פ"ג מהל' מקוי ממון הלכה יד [וס"ז הלכה ה] סמג עשין סו טור ש"ע מ"מ סימן שלג סעיף ג [וסימן שלט סעיף ה ועי' בהג"ה בסימן רלח סעיף ג]: **ס ג** מיי' פ"ה מהלכות יו"ט הלכה יג טוש"ע ס"מ סי' שלז סעיף יז: **סא ד ו** מיי' פ"ב מהלכות יו"ט הל' ג סמג לאוין עה טוש"ע ס"מ סימן תלז סעיף ב וסימן תלח סעיף ג: **ה** [טוש"ע י"ד סימן לט סעיף יב וש"ך סק ס]: **סב ז** מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה יד סמג לאוין סה טוש"ע ס"מ סימן שי סעיף ב:

רבינו חננאל

איתמר המפקיד פירות אצל חבירו, רב אמר כרגלי המופקדין אצלו ושמואל כרגלי המפקיד. לימא אדרו לטעמייהו דתנן בב"ק בפרק שור שנגח את הפרה, אם הכנים ברשות, בעל חצר חייב, רבי אומר בכולן אינו חייב עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור, ואיתמר אמר רב הונא אמר רב הלכה כחכמים, ושמואל אמר הלכה כרבי, אמר לך רב אנא דאמרי אפילו לר' עד כאן כו', וכבר פירשנוהו במקומו. והא דתנן אם עירב פירותיו כמוהו, דשמענן מינה כרגלי המפקיד, אוקמה רב בדיחד לתן [קרן זוית] ולא קיבל להיות מופקדין אצלו, לפיכך ברשות בעליו עומדין. **רב חנא בר חנילאי תלא בישרא בעיברא דדשא,** והפקידו אצל בעל הבית בערב יו"ט, ואתא ביו"ט לגבי רב הונא, וא"ל מהו למשקליה ולמזבל היום בתחום שלי, א"ל אי אנת תלית ליה בעיברא דדשא מוכחא מילתא דלא אפקדתיה לגבי מריה דביתא, ואע"ג דאמר רב כרגלי המופקדין אצלו בכי האי גוונא מודי רב דהוא כרגלי המפקיד, ואי אנת אפקדתיה גבייהו ואינהו תלו לא תשקול. **ואקשינן** וכי האי גוונא אי אינהו תלו, והאמר שמואל שור של פטם כרגלי כל אדם, דכיון דמכרזי עליה כל אדם דעתיה עילויה, וכ"ש זה שכבר קנה. א"ל רבינא לרב אשי[1] ואי הוו אינהו תלי שקיל, והא"ר יוחנן הלכה כר' דוסא דאמר הלוקח בהמה מחבירו מעיו"ט אע"פ שלא נתנה לרועה אלא ביו"ט הרי הוא כרגלי הרועה, ואוקימנא ברועה אחד. א"ל רב אשי לרב כהנא ואי אינהו תלו לא שקיל, והתנן השואל כלי מחבירו מערב יו"ט כרגלי השואל, הנה אע"פ שהן ברשות המשאיל כרגלי השואל הן. **ואסיקנא** אלא רב הונא הכי קאמר, רב חנא בר חנילאי גברא וטריד בשמעתתיה

הוא, אי איהו תלא גלי דעתיה דכי יהיב סימנא שקיל ליה ולא מסח דעתיה, ואי אינהו תלו חייש דלמא מחלפי ליה 3) ומסח דעתיה מיניה. מי שזימן אצלו אורחין לא יוליכו בידם מנות אא"כ זכה להן במנותיהן מערב יו"ט. [מתני'] אין משקין ושוחטין המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות. למה לי למיתנא משקין, מילתא אגב אורחיה קמ"ל דלישקי אינש והדר לישחיט, מ"ט דכי איכא סירכא משמטא 2). ת"ר אלו הן מדבריות שיוצאות ורועות בא'[פר] [ב]פסח ונכנסות ברביעה [ראשונה]. בייתות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות ולנות בתוך התחום. ר' אומר אילו ואילו בייתות הן, אלו הן מדבריות שיוצאות ורועות באפר ואין נכנסות בישוב לא בימות החמה ולא בימות הגשמים. ומקשינן ומי אית ליה לר' מוקצה כלל דקתני אילו הן מדבריות, והא בעא מיניה ר' שמעון בר' מר' פצעילי תמרה לר' שמעון מהו, ואמר ליה אין מוקצה לר' שמעון

ג) נראה דל"ל ואי אינהו תלו ליה לא שקיל. ב) נראה דהכינו ז"ל ס"ל דכיון דמקפא דעתיה מיניה אסור משום תמוהין וכן פי' הרב המאירי ז"ל בשם המפרשים ז"ל ואולי דכיון על רבינו ז"ל. ג) כ"ה גי' הרי"ף ז"ל ועי' בש"ך יו"ד סימן ל"ט סק"ק ל"ט.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות